

DVORANA U LORI

Grad Split i tvrtka *Sportski grad TPN* 25. listopada 2007. prvi su put javno predstavili projekt športsko – poslovnog kompleksa Lora, u sklopu kojega se gradi i dvorana za *Svjetsko rukometno prvenstvo* koje će se u Hrvatskoj održati 2009.

Športsko - poslovni kompleks Lora

Projekt su predstavili Vice Dodig, direktor tvrtke *Sportski grad TPN*, Dražen Pejković, glavni projektant iz *Instituta građevinarstva Hrvatske* i Saša Begović, autor arhitektonskog rješenja iz studija *3LHD*.

Ugovor o izgradnji kompleksa s dvoranom sklopljen je u rujnu 2007. između grada Splita i tvrtke *Sportski grad TPN* (koju je osnovao konzorcij *Konstruktor – inženjering, IGH i Dalekovod*), prema modelu privatno – javnog partnerstva. Kompleks će stajati 140 milijuna eura. Rok za dovršetak dvorane s 12.000 mjesta je 30. prosinca 2008. Prateći komercijalni sadržaji dovršit će se do 15. prosinca 2010.

Kompleks dvorane gradi se na 3,2 hektara površine, od čega je 1,7 hektara u sklopu vojarnje sv. Nikola u Lori. Na području Brodosplit brodogradilišta za dvoranu je izdvojeno

13.800 četvornih metara. Imat će veliku športsku dvoranu površine 27.000 m², komercijalni prostor od ukupno 35.000 m², garažu od 46.000 m² i poslovni toranj od 28.000 m². Središnja dvorana imat će 12.000 sjedećih mjesta, osim za športske priredbe rabit će se i za brojna kulturna, zabavna i poslovna događanja. Tvrtka *Sportski grad*

Riječ je o jednom od najvećih kapitalnih ulaganja u grad Split nakon *Mediterskih igara* prije gotovo 30 godina. Izgradnja nove, višenamjenske dvorane zasigurno će omogućiti Splitu svrstavanje uz bok europskih gradova sa snažnom sportskom infrastrukturom.

Kompleks u Lori bit će najveća građevina u Hrvatskoj s poslovno – turističkim tornjem od 25 katova, visokim 100 metara. Posao bi u novom kompleksu trebalo naći između 800 i 1000 SPLICANA, a grad bi na ime komunalnog doprinosa trebao naplatiti 140 milijuna kuna. Novo bi zapošljavanje porezom i prirezom gradsku blagajnu trebalo obogatiti za svotu između pet i šest milijuna kuna na godinu. Proračunski prihod od komunalne naknade godišnje bi mogao iznositi 10 milijuna kuna. Na pripremu lokacije grad će potrošiti 50 milijuna kuna. (J.S.D.)

Presjek kroz veliku dvoranu

TPN obvezala se, uz preuzimanje svih rizika, financirati, izgraditi i idućih 30 godina upravljati i održavati kompleks koji će građanima Splita donijeti nova radna mjesta, športske i kulturne sadržaje. Projekt se izvodi prema idejnom rješenju studija *3LHD* koji je pobijedio na pozivnom natječaju i zbog realizacije projekta otvorio novi ured u Splitu.

DALEKOVOD GRADI DIONICU ERNESTINOVO – PEČUH

Predstavnici Dalekovoda i tvrtke HEP – Operatora prijenosnog sustava potpisali su 14. studenoga ove godine u Osijeku ugovor o izgradnji nadzemnog dalekovoda dionice Ernestinovo – Pečuh, koja obuhvaća

dalekovod od Ernestinova do hrvatsko-mađarske granice.

Ugovor se odnosi na 44,1 kilometar hrvatske dionice dalekovoda, vrijednosti oko 21 milijun eura, tj. oko 159 milijuna kuna, a rok za završetak radova ove dionice je 1. prosinca 2009. godine. Gradnja dalekovoda izuzetno je važna za stvaranje infrastrukturnih preduvjeta za sigurno napajanje strujom Slavonije i Baranje, a cijeli projekt ima i veliku međunarodnu važnost jer se nalazi na prioritarnome međunarodnom elektroenergetskom pravcu sjever – jug.

HEP I DALEKOVOD GRADE VJETROELEKTRANE

Predsjednik Uprave Hrvatske elektroprivrede Ivan Mravak i predsjednik Uprave *Dalekovoda* Luka Miličić potpisali su 5. studenoga u Cavtatu sporazum o suradnji u gradnji vjetroelektrana u Hrvatskoj.

Prvi rezultati te suradnje trebali bi se vidjeti već krajem 2008. Naime, u zadarskom zaleđu trebali bi izgraditi vjetropark snage 60 megavata. Ulaganje je vrijedno gotovo 140 milijuna eura, a ukupna snaga instaliranih vjetroelektrana bit će sto megavata.

ODRŽAN SAJAM SASO 2007

Već 12. međunarodni sajam *SASO – sajam alata, strojeva i opreme* održan u Splitu od 24. do 27. listopada bio je skup niz međunarodnih specijaliziranih sajmova: Sajam graditeljstva, Sajam drvne industrije, Sajam metalne industrije, Sajam alata, strojeva i opreme, Sajam obrtništva, male privrede i poduzetništva, Sajam elektrotehnike, energetike i telekomunikacija te po drugi put SAFIR – Sajam financija, investicija i razvoja.

Na tragu dosadašnjih uspješno organiziranih sajmova *SASO*, ovogodišnji se mogao podičiti rekordnim porastom od 35 posto svih ekonomskih

pokazatelja. To potvrđuje kako je sajam *SASO* nezaobilazno mjesto susreta gospodarstvenika, ponude i potražnje, kao i prezentacije dostignuća. Međunarodnu reputaciju *SASO* 2007. pokazao je izravnim izlagačima iz 16 zemalja: Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije, Austrije, Italije, Belgije, Mađarske, Njemačke, Češke, Poljske, Francuske, Nizozemske, Španjolske, Kanade i Hrvatske. Pod okriljem obrtničkih komora Mostara, posavskoga kantona, Tuzle i Banje Luke, na sajmu *SASO* predstavile su se 84 tvrtke

Vanjski izložbeni prostor sajma *SASO*

iz Bosne i Hercegovine te 9 tvrtki iz Srbije. Sajam *SASO* činile su i važne gospodarske konferencije. *Energetski summit* održan je s temama *Obnovljivi izvori energije*, *Plinifikacija Dalmacije* i *Financiranje u energetici*. *Dan građevinara* bavio se pripremama hrvatskog građevinarstva za inozemna tržišta, a *Dan arhitekata* *Water fronts* – projektiranjem priobalnog pojasa. Osim predavanja vodećih stručnjaka, okosnica *Dana građevinara* bio je uspješan izvozni primjer tvrtke Konstruktor inženjering d.d. iz Splita i njezin projekt Katar te okrugli stol na kojemu se razgovaralo o izvoznim mogućnostima hrvatskih građevinskih tvrtki. (J.S.D.)

U VINKOVcima OTVOREN CENTAR ZA SKENIRANJE ZEMLJIŠNIH KNJIGA, KATASTARSKIH PLANOVA I OSTALE DOKUMENTACIJE

Pomoćnik ministrice pravosuđa Republike Hrvatske Boris Koketi i Bo Lauri, predstavnik SIDA-e (*Švedske agencije za međunarodni razvoj*) u Vinkovcima su 17. listopada 2007. svečano otvorili prvi *Centar za skeniranje zemljišnoknjižne i katastarske dokumentacije*. Za nekoliko dana

će se otvoriti i drugi centar u Splitu čime će biti zaokružen probni projekt *Digitalne arhive*, sređivanja zemljišnih knjiga i katastra koji uz pomoć Vlade Kraljevine Švedske provode Ministarstvo pravosuđa i Državna geodetska uprava.

Tehnička suradnja s Kraljevinom Švedskom traje već četiri godine, gotovo koliko i sam projekt *Uređena zemlja*. U posljednjoj dvogodišnjoj fazi uspostavljen je *Centar za digitalizaciju arhiva katastra i zemljišnih knjiga* koji će nakon iskustva u digitalizaciji Vinkovačkog katastra i gruntovnice te uže regije biti primjer za čitavu državu. Vrijednost donacije Kraljevine Švedske u ovoj je fazi

1.8 milijuna eura, a samoga potprojekta Digitalne arhive 710.000 eura.

Prednosti takve digitalizirane arhive katastra i zemljišnih knjiga jesu:

- brzo pretraživanje arhivske građe u svakodnevnom poslovanju katastarsa i grunтовnica
- sigurnost i očuvanje izvorne dokumentacije koju građani odnosno stručne osobe danas imaju pravo pregledavati, ali ujedno i neizbježno oštećuju listanjem, umnožavanjem i samim manipuliranjem
- nestajanje mjesne nadležnosti suda, što otvara mogućnost racionalizacije poslovanja (mreže sudova) koje se uklapa u aktivnosti reforme pravosuđa. Isto se može primijeniti i za katastarske urede.

Pomoćnik ministrice Boris Koketi rekao je kako se danas u našem sudstvu, primjerice u parnici, koristimo dokumentacijom i dokazima u papirnatom obliku. Ako postupak nalaže da je potrebno dohvatiti dio arhivske građe, primjerice zbirke isprava iz grunтовnice, odgađaju se rasprave dok se ta dokumentacija ne pripremi. Digitalizacijom arhive sudac će jednostavnim postupkom u nekoliko sekundi imati uvid u arhivsku građu što, dakako, smanjuje vrijeme i troškove postupka.

Vinkovci su izabrani iz razloga što i katastar i sud funkcioniraju besprijekorno, rekao je prof. dr. sc. Željko Bačić, ravnatelj *Državne geodetske uprave*. Time se želi vidjeti kako se u idealnim uvjetima provodi probni projekt i koliko će se građe obraditi do kraja 2008. Ti pokazatelji bit će dragocjeni za procjenu resursa potrebnih za ostala područja Republike Hrvatske.

DANI ORISA

Dani Orisa međunarodni su arhitektonski simpozij koji se u organizaciji tvrtke Arhitekst, izdavača časopisa

Oris, već šestu godinu tradicionalno održava posljednjeg vikenda u listopadu. Ovogodišnji su održani 27. i 28. listopada.

Dani Orisa su dvodnevni niz predavanja eminentnih arhitekata koji izlažu svoje radove, stvaralačke pristupe i koncepte, problematizirajući temu građenja kroz prizmu različitih autorskih pristupa. Na taj je način posjetiteljima pružena prilika da iz prve ruke čuju izlaganja najznačaj-

vremenu arhitekturu i privlače znatnu pozornost stručne i šire javnosti. Tako je manifestacija mijenjala mjesto državanja - od *Male dvorane KD Vatroslav Lisinski* (300 posjetitelja), velike dvorane *Ekonomskog fakulteta* (700 posjetitelja) do *Kongresnog centra* na *Zagrebačkom velesajmu* (1200 posjetitelja) - da bio ove godine svoje mjesto pronašla u velikoj dvorani *KD Vatroslav Lisinski* (1800 posjetitelja).

Broj sudionika ovogodišnjih *Dana Orisa* bio je imponzantan

nijih arhitekata današnjice, otvarajući uvid u široki raspon recentnih arhitektonskih istraživanja i praksi. Visoki kriteriji odabira predavača jamče relevantnost *Dana Orisa* kao vrijednoga kulturnoga doprinosa i u hrvatskom i u međunarodnom kontekstu, pri čemu je simpozij već tradicionalna prigoda za okupljanje regionalne arhitektonske scene.

Uz predavljanje vodećih dosega svjetske arhitekture, posebna je ambicija *Dana Orisa* prezentiranje i afirmiranje lokalne suvremene arhitekture pa se na svakom simpoziju predstavi po jedan protagonist s hrvatske i slovenske arhitektonske scene.

Velik broj arhitekata i interesenata za arhitekturu prava su prilika za prezentaciju novih tehnologija, materijala i trendova s područja graditeljstva, unutarnjeg uređenja i srodnih područja.

Stalno rastući broj sudionika simpozija najbolje pokazuje da *Dani Orisa* više nego uspješno promoviraju su-

Na ovogodišnjim *Danima Orisa* svoje su predavanja održali: Zhang Leia iz Kine, Tonči Žarnić iz Hrvatske, Miloš Florijančić i Matej Blenkuš iz Slovenije, Vedran Mimica, koji predstavlja Nizozemsku, Maroje Mrduljaš iz Hrvatske, Dietmar Steiner iz Austrije, Jan Sondergaard iz Danske, Francois Roche iz Francuske, Takaharu & Yui Tezuka iz Japana, Eric Owen Moss iz SAD-a te Boris Podrecca iz Austrije.

SUVREMENO GRAĐENJE DRVOM

U Zagrebu je na *Građevinskom fakultetu* 26. listopada održano savjetovanje *Suvremeno građenje drvom*. Savjetovanje je organizirala tvrtka *Saint – Gobain Isover Hrvatska* u suradnji s *Hrvatskim savezom građevinskih inženjera* i *Arhitektonskim fakultetom* iz Zagreba.

Predavači s iskustvom iz graditeljske prakse, znanosti i industrije iz Hrvatske i inozemstva govorili su o

Sudionici savjetovanja

suvremenim drvenim konstrukcijama. Savjetovanje se bodovalo s četiri boda prema *Pravilniku o provođenju stručnog usavršavanja u graditeljstvu*.

Nakon pozdrava organizatora dipl. ing. Mirsada Begovića, predavanje o suvremenoj drvenoj urbanoj arhitekturi Zagreba održao je prof. Ljubomir Mišćević. Gost iz Njemačke, dr. Hartwig Künzel, govorio je o zaštiti drvenih konstrukcija od vlage te drvenim konstrukcijama s gledišta građevne fizike. Nakon stanke savjetovanje je nastavljeno predavanjem doc. dr. sc. Miljenka Haimanna o lameliranim drvenim konstrukcijama u Hrvatskoj. Skup je završen prezentacijom Zdenke Debartoli, dipl. ing. građ., iz austrijskoga Isovera o prednostima gradnje drvenim konstrukcijama.

OTVORENA DIONICA A5 ĐAKOVO - SREDANCI

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Ivo Sanader 9. je studenoga pustio u promet prvu dionicu autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, od Đakova do Sredanaca koja se nalazi na europskome prometnom koridoru 5C.

U izgradnju dionice duge 23 kilometra uloženo je 1,4 milijarde kuna. Rado-

ve, koji su trajali oko godinu i pol, obavio je konzorcij domaćih građevinskih tvrtki (*Hidroelektra nisko-gradnja d.d.*, *Viadukt d.d.*, *Strabag d.o.o.*, *Konstruktor Inženjering d.d.*, *Osijek-Koteks d.d.*, *Cesta Varaždin d.d.* s nominiranim podizvođačima, radove izgradnje nadvožnjaka preko željezničke pruge kod Andrijevac izvodila je tvrtka *Đuro Đaković d.d.*). Na toj dionici izgrađeno je ukupno 20 objekata - mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka i prijelaza za životinje te odmorišta. Do konca 2008. trebala bi biti završena i dionica od Đakova do Osijeka duga 32,5 kilometra i vrijedna 1,5 milijardi kuna. Dinamika izgradnje te cjelokupne autoceste, nazvane Slavonika, dužine 88,6 kilometara, odredit će se četverogodišnjim programom građenja za razdoblje od 2009. do 2012. godine.

OSNOVANA POSLOVNA UDRUGA GRAĐEVINARA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prigodnom svečanošću, 16. listopada 2007. u Virovitici je obilježeno osnivanje Poslovne udruge građevinara Virovitičko-podravske županije.

Svoj potpis na taj važan dokument stavili su predstavnici građevinskih

tvrtki *Brana, Nikola, Croming, Atika, Ilinčić, Paviljon, Filipović* i autoprijevoznik Robert Romić. U tim tvrtkama ukupno je zaposleno 400 radnika, gotovo polovica ukupnog broja zaposlenih u građevinarstvu u toj županiji. Razlog udruživanja je želja za zajedničkim sudjelovanjem na javnim natječajima za graditeljske poslove kako bi bili konkurentniji na tržištu što će poboljšati poslovanje svih članova poslovnih udruga. Građevinske tvrtke u Virovitičko-podravskoj županiji ostvarile su 2006. ukupno 174 milijuna kuna prihoda ili 81 posto više nego godinu dana prije.

HRVATSKIM AUTOCESTAMA TRI CERTIFIKATA

Hrvatske autoceste (HAC) primile su 18. listopada tri certifikata za sustave upravljanja, i to prema normama ISO 9001:2000 za upravljanje kvalitetom, ISO 14001:2004 za upravljanje okolišem i OHSAS 18001:1999 za upravljanje zdravljem i sigurnošću.

Time je završen projekt integrirane certifikacije koji je HAC pokrenuo 2005., čime je postao prva hrvatska tvrtka koja je istodobno uvela i uspješno certificirala sva tri sustava odjednom. Certificiranje je provela tvrtka *Det Norske Veritas Adriatica*, a sredstva za provedbu postupka certifikacije i izobrazbu zaposlenika osigurana su u okviru šireg zajma koji je Hrvatska potpisala sa *Svjetskom bankom* i *Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj*. HAC je javna tvrtka za upravljanje, građenje i održavanje autocesta i trenutno upravlja sa 750 kilometara autocesta, uključujući čvorove sa 820 kilometara.

OTVORENA CESTA GAŽENICA – ZADAR 2

Brza četvertračna prometnica Gaženica – čvorište Zadar 2 na auto-

cesti Zagreb – Šestanovac, duga 17,5 kilometara, otvorena je za promet 6. studenoga.

Ministar mora, turizma, prometa i razvitka Božidar Kalmeta istaknuo je kako je to jedan od najvažnijih infrastrukturnih objekata u Zadarskoj županiji koji, zajedno s lukom Gaženicom i gospodarskom zonom, znači ubrzani napredak toga kraja. Ukupna cijena ceste je otprilike 568 milijuna kuna od čega je 446 milijuna kuna utrošenu u njezinu izgradnju, a ostatak za otkup zemljišta i postavljanje instalacija.

IGH NAJAVIO TRI NOVA VELIKA PROJEKTA

Predsjednik Uprave *Instituta građevinarstva Hrvatske* (IGH) Jure Radić najavio je 22. listopada tri nova velika projekta te tvrtke.

Tako je 19. listopada potpisan ugovor za nadzor na radovima 11 kilometara duge sarajevske obilaznice, vrijedan 2,5 milijuna eura, a radovi bi trebali trajati oko dvije godine. Drugi posao je izrada projekta 130 kilometara (od ukupno 150 kilometara) koridora 5C kroz Bosnu i Hercegovinu, a vrijednost poslova je

između 12,5 i 15 milijuna eura. Treći je posao vezan uz gradnju autoceste u Albaniji od Drača do Tirane i granice s Kosovom. Albanska država ulazi u gradnju prvih 57 kilometara gdje će IGH imati nadzor, a gradit će američki Bechtel. IGH planira započeti i poslove u Rusiji, točnije u Sočiju, gdje je s ruskim partnerom, u sklopu gradnje objekata za Olimpijske igre, vrijednosti 26 milijardi eura, zainteresiran za gradnju luke i dvorane. Također, IGH će se natjecati za gradnju mostova preko rijeke Ob u Sibiru te za gradnju novih dijelova gradova Tomsk i Novosibirsk.

(A. V.)